

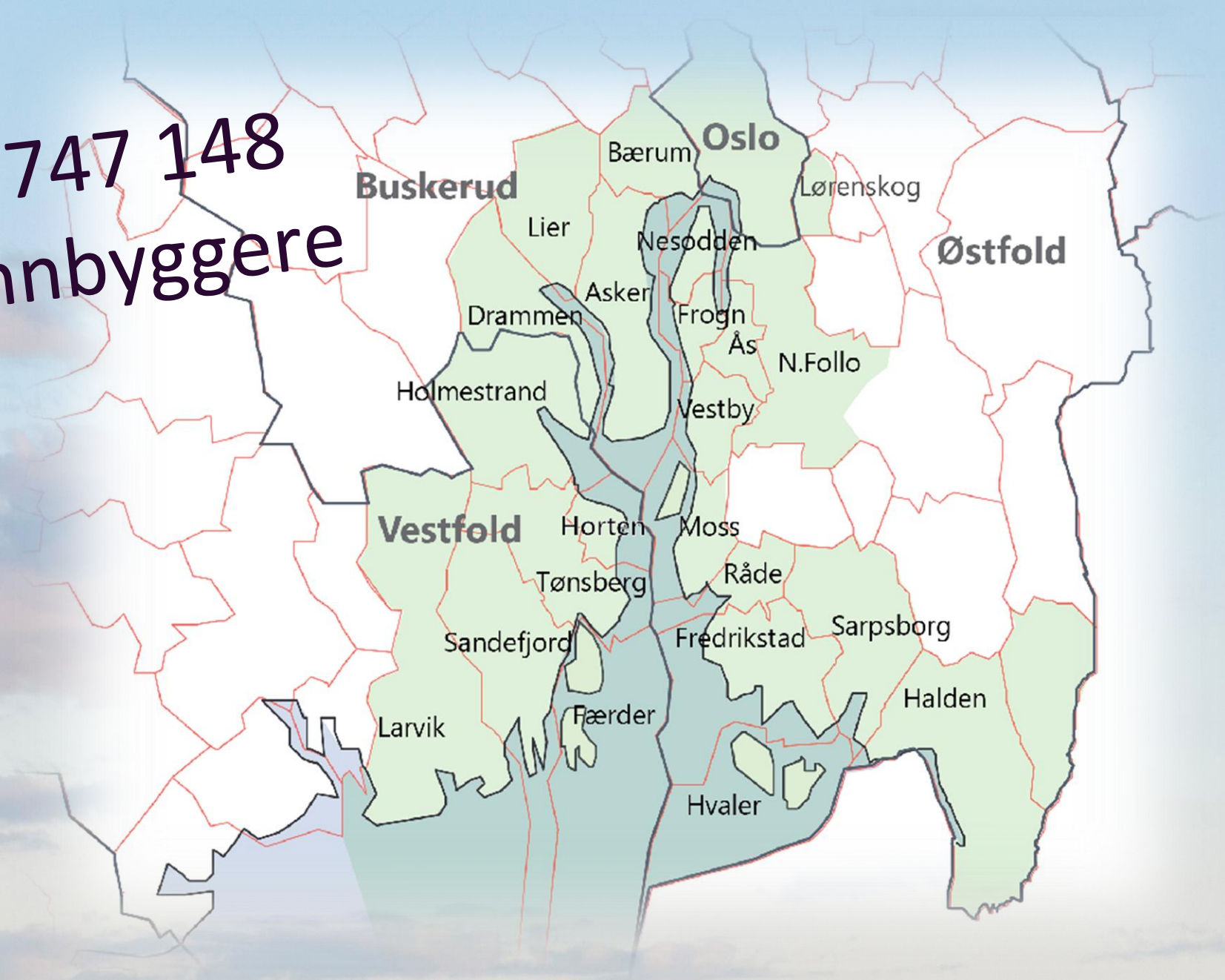
Oslofjorden

- hvordan står det til?

Espen Søylen

1 747 148
innbyggere

Vår verdifulle fjord

Natur:

- ✓ Unik geologi – gunstig klima
- ✓ 4102 km strandlinje
- ✓ Mest artsrike område
- ✓ Flest rødlistede arter

Vår verdifulle fjord

Fra næring til fritid:

- ✓ Europas mest besøkte fjord
- ✓ Norges største reiselivsdestinasjon
- ✓ Norges største fritidsfiskedestinasjon
- ✓ 20 000 hytter i strandsonen
- ✓ 385.000 fritidsbåter

Vår verdifulle fjord

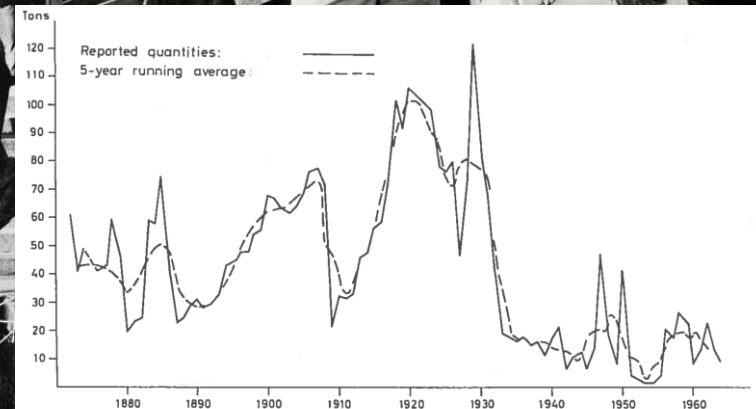
Befolkning:

- ✓ 118 kommuner med 2,8 mill innbyggere i nedslagsfeltet
- ✓ Innbyggertallet langs fjorden økt med 50 % siden 1990

Fisken som forsvant

- 40 hermetikkfabrikker – 2000 tonn brisling årlig
- 5 hvalmottak
- 1948: 304 båter og 20 026 mann på sildefiske
- 1956: 1,1 millioner tonn sild – 36 prosent av all norsk fangst

Hva får vi i stedet?

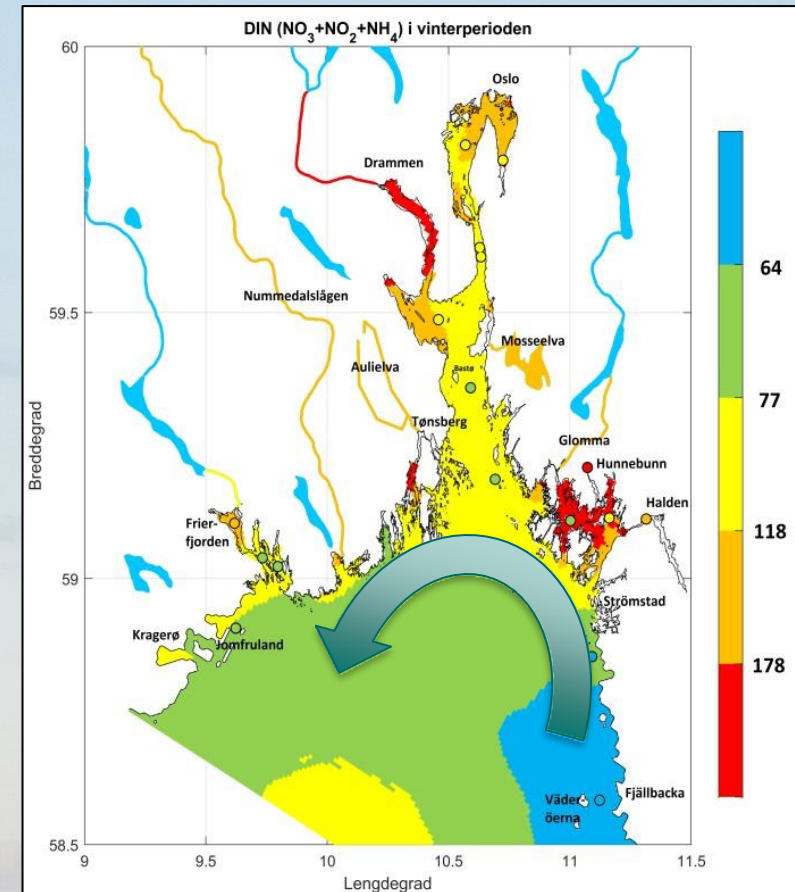

Status	Kode
Svært god	Blue
God	Green
Moderat	Yellow
Dårlig	Orange
Svært dårlig	Red

Akseptabel økologisk tilstand

Tiltak påkrevet for å oppnå akseptabel økologisk tilstand

Økologisk tilstand 2009 (Red circle)
VS.
1800-tallet (Naturtilstand) (Green circle)

Fem hovedgrunner til miljøutfordringene i Ytre Oslofjord

1. Fiske (høsting): vi fjerner dyr fra økosystemet gjennom fiske – både fritidsfiske og kommersielt fiskeri
2. Miljøgifter: sprøytemidler, bunnstoff til båter, kjemikalier, legemidler og tungmetaller
3. Mikroplast: antar at mikroplast kan påvirke flere arter i økosystemet negativt. Det kan for eksempel påvirke dyreplankton og fisk i tidlige livsstadier
4. Fysisk påvirkning: bunntråling, oppankring, mudring, utfyllinger og opphold i strandsonen
5. Næringssalter: avløp med kloakk og landbruk

Kilde: Pilotprosjekt for vurdering av samlet påvirkning i Oslofjorden – ytre del.

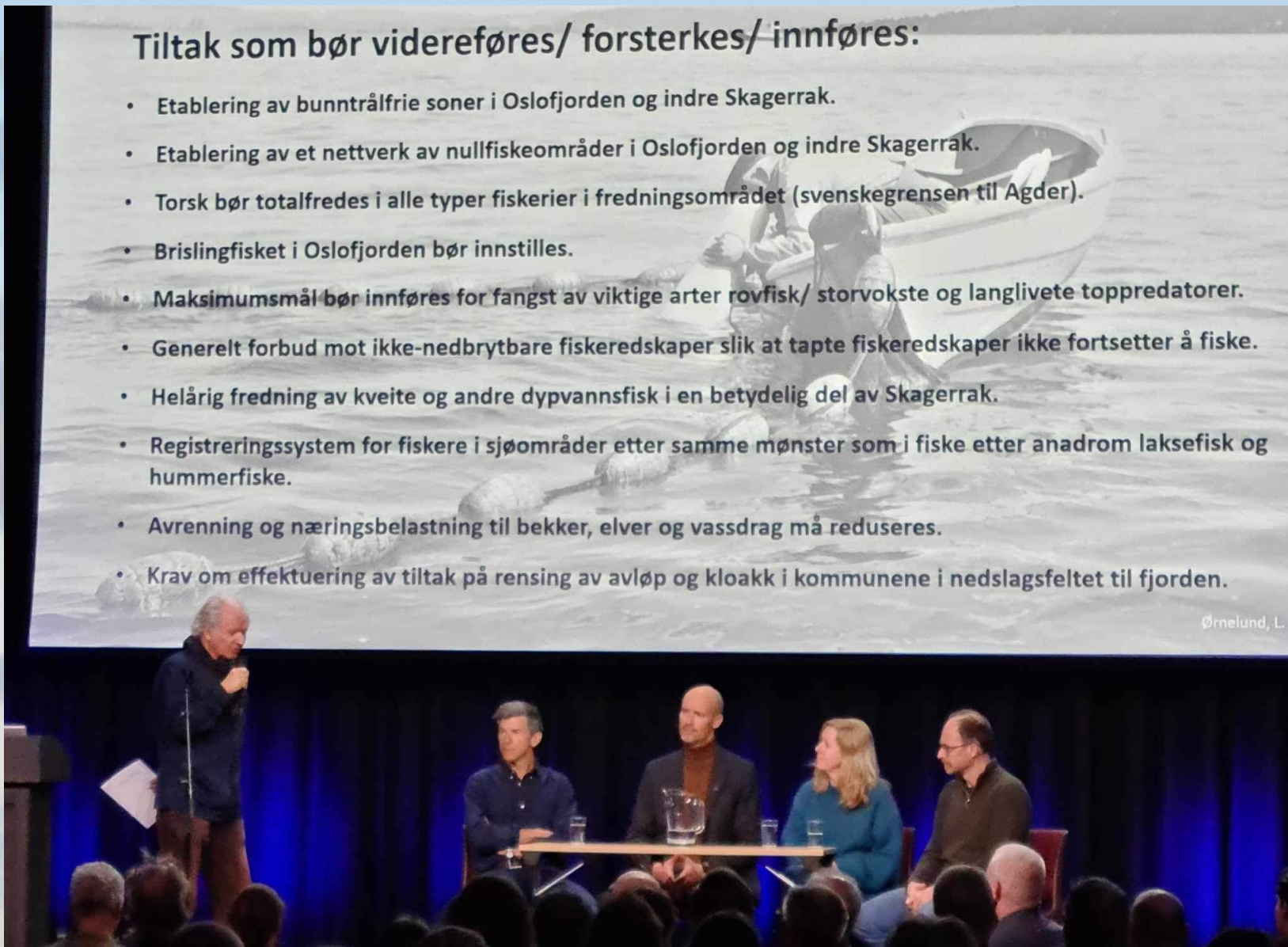
Rapport fra Havforskningen, 2024.

Forskeropprop

Tiltak som bør videreføres/ forsterkes/ innføres:

- Etablering av bunntålfrie soner i Oslofjorden og indre Skagerrak.
- Etablering av et nettverk av nullfiskeområder i Oslofjorden og indre Skagerrak.
- Torsk bør totalfredes i alle typer fiskerier i fredningsområdet (svenskegrensen til Agder).
- Brislingfisket i Oslofjorden bør innstilles.
- Maksimumsmål bør innføres for fangst av viktige arter rovfisk/ storvokste og langlivete toppredatorer.
- Generelt forbud mot ikke-nedbrytbare fiskeredskaper slik at tapte fiskeredskaper ikke fortsetter å fiske.
- Helårig fredning av kveite og andre dypvannsfisk i en betydelig del av Skagerrak.
- Registreringssystem for fiskere i sjøområder etter samme mønster som i fiske etter anadrom laksefisk og hummerfiske.
- Avrenning og næringsbelastning til bekker, elver og vassdrag må reduseres.
- Krav om effektivering av tiltak på rensing av avløp og kloakk i kommunene i nedslagsfeltet til fjorden.

Ørnelund, L. K.

63 tiltak for å redde fjorden og friluftslivet

- Vern av helheten i naturmiljøet i og ved Oslofjorden
- Sikre nye områder for allmennheten
- En bedre forvaltning av dagens friluftsarealer
- Fremme god friluftskultur og inspirere til friluftsliv

Vi har en plan – men det går for sakte.....

Tabell 3: Oppsummering av nøkkeltiltak med antatt tidligst gjennomføring, og effekt i Oslofjorden etter gjennomføring (evt. forsinket effekt)

Nøkkeltiltak	Antatt gjennomføring (tidligst)	Vurdering av effekt i Oslofjorden	Vurdering av fremdrift	Flaskehals/kommentar
Etablere nye avløpsanlegg med nitrogenfjerning (T1, T7)	Fra 2026	Rask effekt	😞	Kravstilling og planlegging/ Kostnadskrevende
Redusere mengden overvann og overløp, og oppgradere ledningsnett (T2, T3, T4)	Før og etter 2026	Rask effekt	😞	Kostnadskrevende
Iverksette miljøkrav i regionale forskrifter etter jordlova (T8)	Fra 2024	Relativt rask effekt	😐	
Forvalte tilskuddsmidler slik at avrenning fra jordbruksarealer til vann reduseres (RMP og SMIL) (T9)	Fra 2022	Rask effekt	😊	
Håndheve krav om vegetasjonsbelte langs vassdrag, samt øke tilsyn med opprettholdelse av vegetasjonsbeltene (T12, T13, T14)	Fra 2024	Rask effekt	😞	Politisk beslutning (flytte myndighet)
Revidere gjødselvar forskriften (T10)	Fra 2024	Forsinket effekt	😞	Politisk beslutning
Vurdere nærmere regulering av eksisterende trålingsaktivitet i Oslofjorden (T21)	Fra 2025	Forsinket effekt	😞	Politisk beslutning
Sikre viktige naturforekomster i sjø (T24, T25)	Fra 2024	Rask effekt	😞	Politisk beslutning
Strengere praktisering av byggeforbud i strandsonen (T59)	Fra 2024	Rask effekt	😞	Politisk beslutning
Etablere kystsonenettverk og juridisk bistand til kommunene	Fra 2022	Rask effekt	😊	

Oslofjordens problem

- Vi vet hva som er galt
- Vi vet hva som må gjøres
- Vi vet at jo lenger tid vi bruker desto vanskeligere og dyrere blir det å nå målet

Når «alle» er enige - hvorfor er det så vanskelig å gjennomføre?

Vi trenger «Prosjekt Redd Oslofjorden»

- Oslofjorderådet som prosjektorganisasjon
 - Faggrupper med kompetanse
- Regjeringen som besluttende organ
 - Utvalg med aktuelle statsråder ledet av statsministeren
 - Forpliktende beslutninger på faglig grunnlag
- Finansiell bistand også til kommunene

Nettverk for en levende Oslofjord

- 26 regionale og nasjonale organisasjoner
- 1 mill medlemmer
- Informasjonsformidling
- Politisk påvirkning
- Folkeforskning

Kysthjelperne

– sammen gir vi fjorden en
hjelpende hånd

18 natur- og friluftslivsorganisasjoner går sammen for en renere Oslofjord

En bred allianse av nasjonale og lokale organisasjoner er utålmodige på fjordens vegne: – Det haster å ta grep, om vi skal ha en fjord der både folk, dyr og planter kan trives.

18 natur- og friluftslivsorganisasjoner, med 11 sammen over en million medlemmer, har nå gått sammen om initiativet Kysthjelperne for en renere Oslofjord. Kysthjelperne er sammen med Oslofjordens Friluftsråd initiativtaker til nettverket.

Aktuelt Ferie om Oslofjorden Nett Oslofjorden

**Til deg som er lokalpolitiker: Dette kan
du gjøre for Oslofjorden**